

Posudek oponenta na disertační práci RNDr. Petra Jedličky
„Actuarial Mathematics in Non Life Insurance“

Předmětem práce je modelování vývoje škod v neživotním pojištění a s tím spojené metody výpočtu rezerv na pojistná plnění. V úvodní části autor podává výklad některých tradičních modelů pro výpočet škodních rezerv, zejména Bühlmannova modelu vycházejícího z vývoje individuálních škod, a dále v praxi nejčastěji užívané metody chain ladder. Třetí kapitola práce je věnována výkladu mnichovské metody chain ladder a v literatuře navržených postupů pro zobecnění metody chain ladder na vícerozměrný případ modelování škod z více portfolií. Vlastní autorovy výsledky jsou obsaženy v dalších čtyřech kapitolách. Přispěvkem k problematice jednorozměrné mnichovské metody chain ladder je analýza metod odhadu parametru λ , studie citlivosti výsledné rezervy na odhad parametrů a výpočet střední kvadratické chyby rezervy. Dále je v práci navrženo mnohorozměrné zobecnění mnichovské metody chain ladder a poslední dvě kapitoly se věnují modelování vývoje škod pomocí dvourozuměrného procesu vývoje placených škod a rezervy a modelování vývoje charakteristik důležitých pro vývoj škod pomocí simultánních rovnic.

Témata řešená v práci jsou aktuální, výsledky zde prezentované zapadají do současných trendů výzkumu v dané oblasti. Navrhované postupy jsou ilustrovány na numerických příkladech. Z práce je patrné, že autor je odborníkem, který se zabývá pojistnou matematikou v praxi a přistupuje k řešené problematice i z hlediska praktické využitelnosti výsledků.

Drobné výhrady mám k formálnímu zpracování disertace. V angličtině se poměrně často vyskytují nesprávné tvary (např. str. 6 ...loss ratios differs..., str. 7 ...not yet unpaid claims..., str. 11 ...description could be find..., str. 12 ..on behalf kth claim..., str. 25...hold místo it holds, str.32... these assumption imply..., atd.), někdy evidentně chybí člen, nebo je použit nesprávný člen (str. 8 the part místo a part, str. 13 ..after end of medical treatment..., str. 30 Following graph shows, atd.)

V práci jsem našla některé tiskové chyby, například ve výkladu Bühlmannova modelu - na str. 13 na posledním řádku chybí závorky, v poslední sumě by pak měly být individuální škody, značené písmenem Z , totéž na str. 14 uprostřed, ve třetím vztahu na str. 15 chybí na levé straně horní index m , na pravé straně má být opět Z místo Y , v dalším vztahu na pravé straně chybí opět index m .

S nepříliš velkou pečlivostí jsou v práci rovněž uváděny citace literatury. Seznam literatury obsahuje například dvě práce shodně označené Jedlička (2007), u některých prací více autorů je v textu citováno jen jedno jméno (například práce Quarg, Mack (2004) je opakován citována jako Quarg (2004), na str. 33 je práce Schmidt, Prohl (2005) citována v obráceném pořadí autorů než v seznamu literatury, na str. 34 je odkaz na práci Schmidt (2006), což má být zřejmě v seznamu uvedený článek Hess, Schmidt, Zocher (2006). Zmíněné nepřesnosti čtenáři ztěžují orientaci v citovaných pramenech.

Přes výše uvedené formální nedostatky jsou původní výsledky práce nesporně kvalitní a předložený text prokazuje předpoklady autora k samostatné tvořivé práci. Doporučují, aby byl uznán za doktorskou disertační práci.

RNDr. Lucie Mazurová, Ph.D.